

TRVALÁ UDRŽITELNOST PRODUKCE A ZÁSOBOVÁNÍ POTRAVIN

TOMÁŠ PROUZA

9. 9. 2020

CO SE STANE, KDYŽ SE LIDÍ ZEPTÁTE ...

„JE PRO VÁS DŮLEŽITÉ ZAJISTIT
TRVALE UDRŽITELNOU PRODUKCI POTRAVIN?“

JEN MÁLOKDO
by na tuto otázku
ODPOVĚDĚL NE!

CO SE STANE, KDYŽ SE LIDÍ ZEPTÁTE ...

„VÍTE, CO UDRŽITELNOST POTRAVIN ZNAMENÁ?
A CO VŠE JE K JEJÍMU ZAJIŠTĚNÍ POTŘEBA?“

JEN MÁLOKDO
by na tuto otázku
ZNAL ODPOVĚĎ!

A VÝSLEDEK NAŠÍ DOSAVADNÍ ČINNOSTI?

Hodně o tom mluvit, ale moc nedělat!

„Být udržitelný“
není jen marketingový slogan!

Trvale udržitelná produkce
je komplexní problém,
který má pro přežití populace
zásadní význam.

CO JE UDRŽITELNÁ PRODUKCE

První definice UDRŽITELNÉHO ROZVOJE je obsažena ve zprávě OSN vypracované již v roce 1987. První nadnárodní studie týkající se nutnosti zavádění udržitelného zásobování potravinami vyšla před více než 10 lety!

UDRŽITELNÁ PRODUKCE =

- Zajištění dostatku potravin pro stále rostoucí populaci naší planety.
- Snížení množství používaných pesticidů.
- Nastavení produkce a distribuce potravin s minimalizovanými negativními dopady na přírodu.
- Nová pravidla chovu hospodářských zvířat.
- Minimalizace plýtvání jídlem.
- Pravdivé údaje na etiketách.

→ Celkové ozelenění unijní zemědělské politiky.

EVROPA JEDE...

European Green Deal

(Zelená dohoda pro Evropu) je plán, jak zajistit udržitelnost hospodářství EU.

Evropské země se v rámci Green Dealu zavazují, že:

- do roku 2050 nebudou produkovat žádné čisté emise skleníkových plynů,
- bude hospodářský růst oddělen od využívání zdrojů,
- nebude opomenut žádný jednotlivec ani region.

Součástí plánu je také strategie **FARM to FORK**

= dlouhodobé zásobování potravinami na úrovni celé Evropy, jejímž cílem je:

- zkracování délky přeprav surovin i produktů,
- nastavení opatření v oblasti skladování nebo balení potravin,
- minimalizace plýtvání,
- lepší informovanost spotřebitelů (o původu potravin, výživové hodnotě, vlivu na životní prostředí).

MY V ČR PŘEŠLAPUJEME NA MÍSTĚ ☹️

Prázdný pojem využívaný pro účely PR nebo jako strašák ekonomického rozvoje.

-
- Mizí ornice, přirozený základ pro pěstování plodin je nahrazován pesticidy a umělým hnojením.
  - Klesá nutriční a vitamínová hodnota potravin.
  - Klesá soběstačnost.
  - Čeští producenti nejsou schopni uspokojit poptávku, proto řadu potravin nesmyslně vozíme přes půl světa.

- Dotace do zemědělství průběžně narůstají.

KOMERČNÍ SEKTOR JE NASTARTOVANÝ

- Obchodní řetězce a zahraniční výrobci potravin mají **know-how, kapitálovou sílu i vůli přispívat k řešení.**
- **Už dnes dobrovolně realizují řadu opatření** nad rámec zákona, které problém pomáhají řešit.
- K reálným výsledkům je nutný **společenská shoda a spolupráce napříč sektorem,** bez které zůstaneme u proklamací.
- Reálným výsledkem bude další ztráta konkurenceschopnosti českého zemědělství, **snižování soběstačnosti a kvality potravin pro české občany.**

KOMERČNÍ SEKTOR JE NASTARTOVANÝ

Již realizovaná opatření:

- Regulace potravin s vysokým obsahem palmového oleje.
- Aktivní a dobrovolné omezení používání plastů.
- Podpora recyklace.

Na lokální úrovni ovlivňují obchodní řetězce chování a stravovací návyky spotřebitelů (omezení plýtvání potravinami, zájem o bioprodukty nebo o produkty lokálních dodavatelů).

OBCHODNÍ ŘETĚZCE A JEJICH PŘÍSNÉ HRANICE

KVALITA POTRAVIN JE PRO ŘETĚZCE PRIORITOU

- Prodej **čerstvých potravin** a potravin v bio kvalitě.
- Prodej **certifikovaných výrobků** (dodržování ochrany životního prostředí a sociálních standardů při pěstování a výrobě).
- Snižování **pesticidů** v ovoci a zelenině.
- Snižování obsahu **přidaného cukru a soli** v potravinách.
- Upouštění od **umělých barviv** – upřednostňování barvicí potravin.

BEZ SPOLUPRÁCE TO NEPŮJDE

Tlak / osvěta

V dnešní době, bohužel, co není předmětem celospolečenské diskuse s perspektivou zisku či ztráty politických bojů, ztrácí pro státní správu na atraktivitě.

Aktivní osvěta pro občany, aby vytvořili reálný tlak k dlouhodobým řešením problému.

Realizace

Realizace opatření k zajištění trvalé udržitelnosti zásobování potravinami leží na nás – zemědělcích, výrobcích potravin a obchodu.

Nesmí se však stát předmětem konkurenčního boje ani cestou, jak účelově získat prospěch – třeba z dotací.

Podpora a podmínky

Bez nastavení spravedlivých, rovných a motivačních podmínek nebude žádný podnikatel investovat do řešení problému tolik, kolik je zapotřebí.

Stát musí zařadit otázku mezi své priority a vytvořit příslušný legislativní i dotační rámec.

BEZ SPOLUPRÁCE TO NEPŮJDE

Na trvalé udržitelnosti výroby a distribuce potravin se musí podílet **zemědělci, zpracovatelé, obchodníci i státní správa.**

Právě krize COVID-19 jasně ukázala, jak nepostradatelnou roli tvoří funkční řetězec **zemědělci – potravináři – obchodníci** při zajištění dodávek potravin pro obyvatele v tak nečekaných a extrémních situacích.

